

Μηνιαία Ανασκόπηση Οικονομικών Εξελίξεων και Προοπτικών

Έκδοση της 4/12/2009

ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ: Παρά τις κάποιες διακυμάνσεις, οι οικονομικοί δείκτες δείχνουν σαφή βελτίωση τόσο των μακροοικονομικών μεγεθών στις ΗΠΑ, όσο και στην Ευρωζώνη. Βελτίωση σημειώνουν οι δείκτες απασχόλησης και ιδιωτικής κατανάλωσης στις ΗΠΑ.

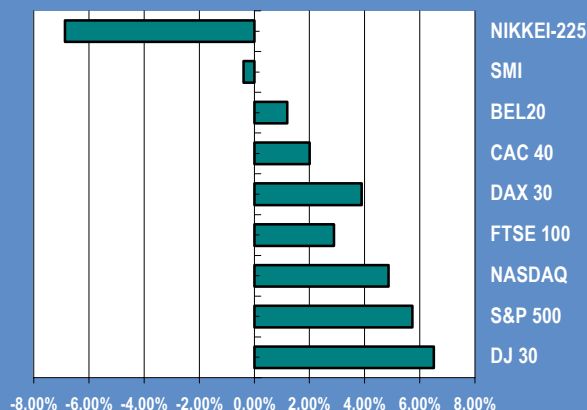
Στην Ευρωζώνη, γίνεται πλέον εμφανής η πολιτική της ΕΚΤ για έξοδο από την πολιτική εκτάκτων μέτρων στήριξης της οικονομίας με πρώτο βήμα την κατάργηση της παροχής 12μηνιαίας ρευστότητας στις τράπεζες από τις 15/12.

ΕΛΛΑΔΑ: Η αναστάτωση που δημιούργησαν τα σενάρια του ενδεχομένου χρεοκοπίας της Ελλάδας τις τελευταίες ημέρες τον Νοεμβρίου, εξομαλύνθηκε τις πρώτες ημέρες του Δεκεμβρίου. Ωστόσο, γεγονός παραμένει ότι η ελληνική οικονομία θα βρίσκεται στο μικροσκόπιο των ευρωπαϊκών αρχών το επόμενο διάστημα.

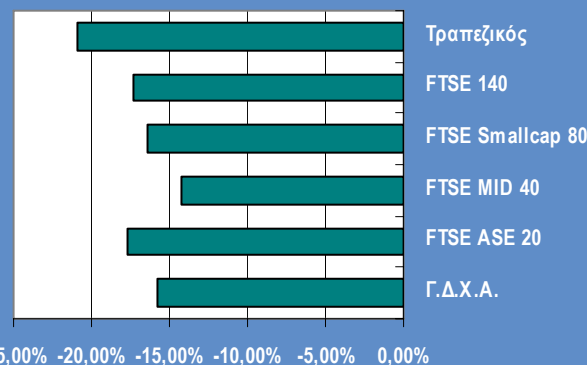
ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΑΓΟΡΕΣ: Το θετικό κλίμα του Νοεμβρίου αντιστράφηκε τις τελευταίες ημέρες του μήνα λόγω της αναστάτωσης που προκάλεσε η ανακοίνωση σχετικά με την αναδιάρθρωση του χρέους της Dubai World. Ωστόσο, το θετικό κλίμα φαίνεται ότι επανέρχεται στις πρώτες συνεδριάσεις του Δεκεμβρίου, λόγω των θετικών εξελίξεων σε ΗΠΑ και Ευρωζώνη.

ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟ ΑΘΗΝΩΝ: Τα σενάρια περί ενδεχόμενης «πτώχευσης» της ελληνικής οικονομίας οδήγησαν σε έντονα πτωτικές πιέσεις, με αποτέλεσμα ο Γενικός Δείκτης να καταγράψει μηνιαίες απώλειες της τάξης του 16%.

Μηνιαία Μεταβολή Δεικτών
Διεθνών Χρηματιστηρίων, Νοέμ. 09

Μηνιαία Μεταβολή Δεικτών
Χρηματιστηρίου Αθηνών, Νοέμ. 09

Προοπτικές

	Βραχυπρόθεσμα	Σχόλιο
Ισοτιμία Ευρώ-Δολαρίου	~	Η βελτίωση των μακροοικονομικών μεγεθών στις ΗΠΑ αντισταθμίζει την απόφαση της ΕΚΤ για λήξη των εκτάκτων μέτρων παροχής ρευστότητας, γεγονός που αναμένεται να φέρει μια ισορροπία στις διακυμάνσεις της ισοτιμίας ευρώ/δολαρίου.
Χρηματιστήριο Αθηνών	~	Παρά τα γενικώς καλά αποτελέσματα των μεγάλων κυρίως εταιρειών, αναμένονται έντονες διακυμάνσεις, χωρίς να αποκλείεται η πολιτική "window dressing" μετά τα μέσα Δεκεμβρίου.
Διεθνή Χρηματιστήρια	~ ↑	Τα θετικά μακροοικονομικά μεγέθη σε συνάρτηση με τη σταδιακή έξοδο από τα έκτακτα μέτρα της ΕΚΤ αλλά και της Fed, δημιουργούν συνθήκες θετικές μεσοπρόθεσμα. Βραχυπρόθεσμα αναμένονται διακυμάνσεις.

Η.Π.Α.

Ρυθμός Ανάπτυξης

Στο 2,8% και όχι στο 3,5% όπως είχε αρχικά ανακοινωθεί, διαμορφώθηκε τελικά η αύξηση του ΑΕΠ των ΗΠΑ στο γ' 3μηνου του έτους.

Η αναθεώρηση οφείλεται στην μικρότερη αύξηση της ιδιωτικής κατανάλωσης και των επενδύσεων σε οικοδομές, καθώς και στην μεγαλύτερη από ό,τι είχε αρχικά εκτιμηθεί, πτώση των επενδύσεων.

ο ΟΟΣΑ προβλέπει αύξηση του ΑΕΠ των ΗΠΑ κατά 2,5% το 2010 και κατά 2,8% το 2011, η οποία θα στηριχθεί αποκλειστικά στη σημαντική αύξηση της εγχώριας ζήτησης στην οικονομία των ΗΠΑ.

Καταναλωτική Εμπιστοσύνη

Στις 67,4 μονάδες διαμορφώθηκε ο δείκτης εμπιστοσύνης καταναλωτών του Πανεπιστημίου του Michigan τον Νοέμβριο, 3,2 μονάδες χαμηλότερα έναντι του Οκτωβρίου. Η διατήρηση της βελτίωσης των συνθηκών στην αγορά εργασίας θα επιδράσει θετικά στη διαμόρφωση των δεικτών καταναλωτικής εμπιστοσύνης το επόμενο διάστημα.

Ανεργία

Στο 10% διαμορφώθηκε το ποσοστό της ανεργίας στις ΗΠΑ τον Νοέμβριο, χαμηλότερα κατά 0,2% από το ιστορικό αρνητικό ρεκόρ του Οκτωβρίου.

Ο αριθμός των αιτήσεων εγγραφής στο ταμείο ανεργίας μειώνεται κατά πέντε συνεχόμενες εβδομάδες, γεγονός που αφήνει να διαφανούν σημάδια αισιοδοξίας για τις μελλοντικές εξελίξεις στην αγορά εργασίας των ΗΠΑ και συνεπώς στην ιδιωτική κατανάλωση.

Προβλέψεις του ΟΟΣΑ για την οικονομία των ΗΠΑ, Νοέμ. 09

Μεταβολή % σε ετήσια βάση	2008	2009	2010	2011
Ρυθμός Ανάπτυξης	0,4	-2,5	2,5	2,8
Εξαγωγές αγαθών και υπηρεσιών	5,4	-10,8	6,8	7,8
Εισαγωγές Αγαθών και Υπηρεσιών	-3,2	-14,8	6,2	8,1
Ποσοστό ανεργίας	5,8	9,2	9,9	9,1
Έλλειμμα Γενικής Κυβέρνησης	-6,5	-11,2	-10,7	-9,4
Δείκτης Τιμών Καταναλωτή	3,8	-0,4	1,7	1,3
Ισοζύγιο Λογαριασμού Τρεχουσών Συναλλαγών	-4,9	-3,0	-3,4	-3,7

Πηγή: ΟΟΣΑ, *Economic Outlook*, no. 86

Πληθωρισμός

Στο -0,2% διαμορφώθηκε ο πληθωρισμός με βάση τον δείκτη τιμών καταναλωτή στις ΗΠΑ τον Οκτώβριο, έναντι -1,3% τον Σεπτέμβριο, ενώ ο δομικός πληθωρισμός διαμορφώθηκε στο 1,7% από 1,5% τον Σεπτέμβριο. Αν και τα σχετικά στοιχεία δεν έχουν ακόμα ανακοινωθεί, η ανοδική πορεία του πληθωρισμού θα συνεχιστεί και τον Νοέμβριο οπότε και ο πληθωρισμός θα έχει θετικό πρόσημο.

Αγορά Κατοικιών

Θετικά ήταν τα στοιχεία που ανακοινώθηκαν μέσα στον Νοέμβριο σχετικά με τις εξελίξεις στην αγορά κατοικιών. Πιο συγκεκριμένα, οι πωλήσεις υπαρχουσών κατοικιών αυξήθηκαν κατά 10,1% σε μηνιαία βάση τον Οκτώβριο (Σεπτ. '09: +8,8%). Σε ετήσια βάση η αύξηση διαμορφώθηκε σε 23,5%.

Οι πωλήσεις νεόδμητων κατοικιών αυξήθηκαν 6,2% στις 430.000 τον Οκτώβριο στις ΗΠΑ, υψηλότερα κατά 20.000 σε σχέσεις με τις προβλέψεις των αναλυτών.

Τέλος, ανοδικά εξακολούθησαν να κινούνται οι τιμές των κατοικιών τον Αύγουστο, με βάση το δείκτη S&P's/Case Shiller ο οποίος καταγράφει τις τιμές των ακινήτων σε για τις 20 μεγάλες πόλεις. Πιο συγκεκριμένα οι τιμές των κατοικιών σημείωσαν μηνιαία αύξηση 0,3% (Ιουλ. '09: + 1,2%). Σε ετήσια βάση ο δείκτης εμφανίζει πτώση 9,4%.

Ισοτιμίες Νομισμάτων

Το άσχημο κλίμα στις αρχές του Νοεμβρίου επηρέασε την ισοτιμία ευρώ- δολαρίου η οποία διαμορφώθηκε στα επίπεδα των 1,4680 δολαρίων περίπου. Στην συνέχεια παρατηρήθηκε μια σταδιακή ανάκαμψη στην ισοτιμία για να σημειωθεί τελικά καινούργιο υψηλό για τους τελευταίους δεκαπέντε μήνες, στα επίπεδα των 1,5140 δολαρίων περίπου .

Αφορμή για την σημαντική άνοδο της ισοτιμίας στάθηκε η δημοσίευση των πρακτικών της τελευταίας συνεδρίασης της Κεντρικής Τράπεζας των ΗΠΑ, όπου δεν διαφαινόταν καμία ανησυχία για την πτωτική πορεία του αμερικανικού νομίσματος, ενώ ήταν εμφανής η πρόθεσή της να διατηρήσει την πολιτική των μηδενικών επιτοκίων για αρκετό καιρό ακόμα.

Η έντονη ανησυχία για τις επιπτώσεις από τα προβλήματα στο Ντουμπάι τις τελευταίες ημέρες του Νοεμβρίου οδήγησε σε πτώση των χρηματιστηρίων με συνέπεια το ευρώ να μην καταφέρει να διατηρήσει τα μέχρι τότε κέρδη του έναντι του αμερικανικού νομίσματος, υποχωρώντας μέχρι τα επίπεδα των 1,4820 δολαρίων περίπου. Στην πτώση του ευρωπαϊκού νομίσματος φαίνεται να συνέβαλε , σύμφωνα με εκτιμήσεις της αγοράς, και η Κεντρική Τράπεζα της Ελβετίας καθώς έντονη ήταν η φημολογία ότι το συγκεκριμένο διάστημα παρενέβη στην αγορά συναλλάγματος με συστηματικές αγορές δολαρίων έναντι ελβετικών φράγκων με σκοπό να ανακοπεί η ρυθμός ενδυνάμωσης του ελβετικού φράγκου.

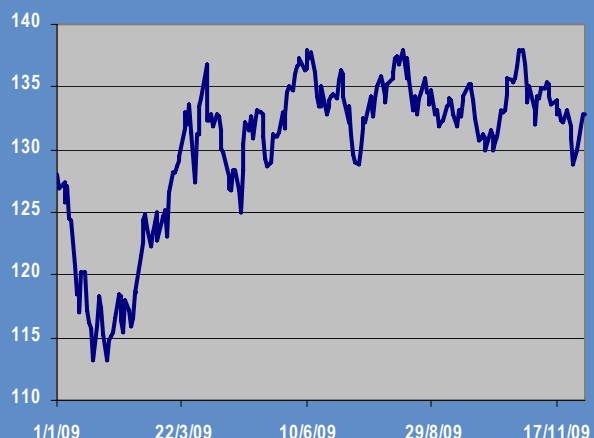
Τις πρώτες ημέρες του Δεκεμβρίου η ισοτιμία επανήλθε πάνω από τα επίπεδα του 1,51, ωθούμενη από την απόφαση της ΕΚΤ να αποσύρει σταδιακά τα μέτρα παροχής ρευστότητας προς τις τράπεζες. Όμως αναμένονται διακυμάνσεις στην ζώνη 1,48-1,50 δεδομένων των θετικών εξελίξεων στα μακροοικονομικά μεγέθη των ΗΠΑ.

Διακυμάνσεις στα επίπεδα των 129- 135 γεν/ ευρώ παρουσίασε η ισοτιμία γεν/ευρώ. Η ενίσχυση του γεν που παρατηρήθηκε τις τελευταίες ημέρες του μήνα, ιδιαίτερα έναντι του δολαρίου, οδήγησε σε δηλώσεις εκ μέρους της ιαπωνικής κυβέρνησης που αφήνουν να διαφανεί το ενδεχόμενο μελλοντικής παρέμβασης για την αποφυγή του ενδεχομένου του αποπληθωρισμού.

Ισοτιμία Ευρώ- Δολαρίου, 1/1/2009-4/12/2009

Ισοτιμία Ευρώ- Γεν, 1/1/2009- 4/12/2009

Εμπορεύματα

Πετρέλαιο

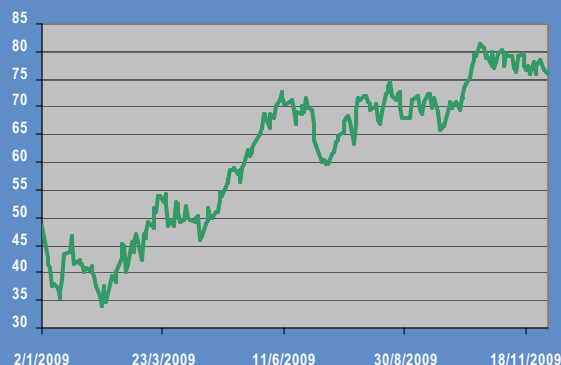
Στο εύρος των 76-79 δολ./ βαρέλι κινήθηκε η τιμή του πετρελαίου τον Νοέμβριο. Στις πρώτες συνεδριάσεις του Δεκεμβρίου η τιμή κινήθηκε καθοδικά κλείνοντας στα 76,46 δολ./βαρέλι. Σύμφωνα με τις προβλέψεις διεθνών οίκων, η τιμή του μαύρου χρυσού μέσα στο 2010 θα κινηθεί ανοδικά λόγω τις ανάκαμψης της παγκόσμιας οικονομίας, ξεπερνώντας τα 90 δολ./βαρέλι κατά μέσο όρο.

Χρυσός

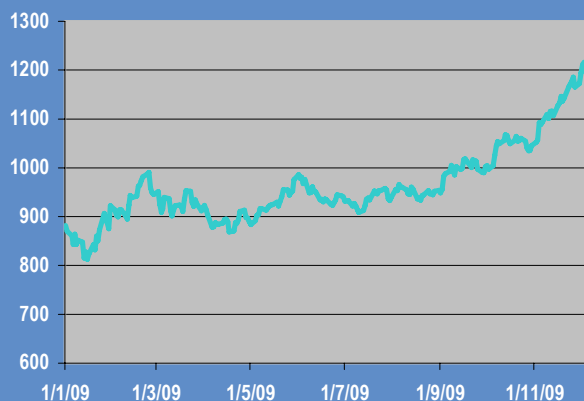
Η αναστάτωση που δημιουργήθηκε από τις ανακοινώσεις της Dubai World και το αυξημένο επενδυτικό ενδιαφέρον ενίσχυσαν την ήδη ανοδική πορεία του χρυσού τον Νοέμβριο, οδηγώντας σε νέα ιστορικά υψηλά στις 3/12, 1216,25 δολ./ουγκιά.

Αναμένεται ελαφρά διόρθωση της τιμής καθώς εμφανίζονται θετικές εξελίξεις στη διεθνή οικονομία

Τιμή πετρελαίου Crude, 1/1/2009-4/12/2009

Τιμή χρυσού, 1/1/2009-4/12/2009 (δολ./ ουγκιά)

Ευρωζώνη- Ευρωπαϊκή Ένωση

Επιτόκια

Αμετάβλητο στο 1% διατήρησε το βασικό της επιτόκιο η ΕΚΤ στη συνεδρίασή της στις 3/12, ανακοινώνοντας επίσημα την λήξη της παροχής 12μηνιας ρευστότητας στις τράπεζες στις 15/12. Η ΕΚΤ θα αποσύρει σταδιακά την πλεονάζουσα ρευστότητα, προκειμένου να μην τροφοδοτηθεί πληθωρισμός καθώς οι οικονομίες της Ευρωζώνης θα ανακάμπτουν. Πολλοί αναλυτές προβλέπουν μικρή αύξηση των επιτοκίων από το β' 6μηνο του 2010.

Πληθωρισμός

Υψηλότερα των εκτιμήσεων κινήθηκε ο πληθωρισμός στην Ευρωζώνη τον Νοέμβριο, βάσει της αρχικής εκτίμησης της Eurostat. Ο πληθωρισμός ενισχύθηκε στο 0,6%, ωστόσο από τις υψηλές ενεργειακές τιμές, έναντι -0,1% που ήταν τον Οκτώβριο.

Ρυθμός ανάπτυξης

Με ρυθμό 0,4% «έτρεψε» το ΑΕΠ της Ευρωζώνης το γ' τρίμηνο σε τριμηνιαία βάση (β' 3μηνο: -0,2%), ωστόσο κυρίως από τις προσαρμογές στα αποθέματα και την ανάκαμψη των εξαγωγών. Σε ετήσια βάση το ΑΕΠ της Ευρωζώνης συρρικνώθηκε κατά 4,1%.

Ανεργία

Αμετάβλητη στο 9,8% παρέμεινε η ανεργία στην Ευρωζώνη τον Οκτώβριο (Οκτ. '08: 7,9%). Στο σύνολο της Ε.Ε. η ανεργία άγγιξε το 9,3% έναντι 9,2% που ήταν τον Σεπτέμβριο και 7,3% τον Οκτώβριο του 2008.

Γερμανία

Κατά 0,7% αυξήθηκε το ΑΕΠ της Γερμανίας το γ' 3μηνο του έτους (β' 3μηνο: +0,4%). Σε ετήσια βάση η πτώση του ΑΕΠ περιορίστηκε στο -4,7% στο γ' 3μηνο. Η αύξηση του ΑΕΠ οφείλεται κατά κύριο λόγο στη σημαντική αύξηση των επενδύσεων και την αναπλήρωση των αποθεμάτων. Οι καταναλωτικές δαπάνες σημείωσαν πτώση ενώ οι εισαγωγές αυξήθηκαν ταχύτερα από τις εξαγωγές.

Πτωτικά κινήθηκε η ανεργία στη Γερμανία τον Νοέμβριο, φτάνοντας το 8,1%, έναντι 8,2% τον Οκτώβριο. Ο αριθμός των ανέργων υποχώρησε κατά 7.000 φθάνοντας στα 3,42 εκατ. άτομα.

Δείκτης Οικονομικού Κλίματος

Ανοδική πορεία για όγδοο συνεχόμενο μήνα κατέγραψε ο Δείκτης Οικονομικού Κλίματος στην Ευρωζώνη τον Νοέμβριο. Ο δείκτης διαμορφώθηκε στις 88,8 μονάδες, έναντι 86,1 μονάδων τον Οκτώβριο. Την μεγαλύτερη βελτίωση τόσο στην ΕΕ όσο και στην Ευρωζώνη σημείωσε ο δείκτης του κλάδου των λιανικών πωλήσεων, ο οποίος βελτιώθηκε κατά 6 και κατά 4 μονάδες αντίστοιχα.

	Μ.Ο. έτους			2009										
	2006	2007	2008	Ιαν.	Φεβ.	Μαρ.	Απρ.	Μαϊ.	Ιούν.	Ιούλ.	Αύγ.	Σεπτ.	Οκτ.	Νοέμ.
ΕΕ	107,3	111,8	91,7	63,2	60,8	60,4	64,0	67,9	71,1	75,0	81,0	82,6	86,0	87,9
Ευρωζώνη	108,9	109,0	92,3	67,2	65,37	64,6	67,3	70,2	73,2	76,0	80,8	82,8	86,1	88,8

Πηγή: Ευρωπαϊκή Επιτροπή

Μεγάλη Βρετανία

Κατά 0,3% συρρικνώθηκε η βρετανική οικονομία στο γ' τρίμηνο του έτους, έναντι αρχικής πρόβλεψης για συρρίκνωση 0,4%. Σε ετήσια βάση η συρρίκνωση διαμορφώθηκε στο 5,1%, έναντι 5,2% σύμφωνα με την αρχική εκτίμηση.

Μέση Ανατολή – Ινδία

Ντουμπάι: Αναδιάρθρωση χρέους

Αναστάτωση στις παγκόσμιες αγορές δημιούργησε ανακοίνωση της Dubai World, της ναυαρχίδας της κυβέρνησης του Ντουμπάι σχετικά με την παύση πληρωμών της και την αναδιάρθρωση χρέους ύψους 26 δισ. δολαρίων, στα τέλη Νοεμβρίου.

Η ομαλοποίηση της κατάστασης στο εμιράτο στο επόμενο διάστημα εξαρτάται από την συνδρομή του Άμπου Ντάμπι το οποίο μέχρι στιγμής δεν φαίνεται διατεθειμένο να επωμιστεί τα προβλήματα των εταιρειών της Dubai World. Οι αναλυτές αναμένουν ωστόσο παρέμβαση σε επίπεδο κεντρικής τράπεζας προκειμένου να αποφευχθεί ο κίνδυνος μη εξυπηρέτησης του κρατικού χρέους από την κυβέρνηση του Ντουμπάι.

Ινδία: Ρυθμός ανάπτυξης

Ο ρυθμός ανάπτυξης της ινδικής οικονομίας έφθασε στο 7,9% το γ' 3μηνο του έτους, έναντι ανάπτυξης 6,1% το β' 3μηνο. Οι αναλυτές ανέμεναν ανάπτυξη στο 6,3%.

Προοπτικές της ελληνικής οικονομίας

Η αναστάτωση που δημιουργήσαν τα σενάρια ακόμα και ενδεχομένης χρεοκοπίας της ελληνικής οικονομίας τις τελευταίες ημέρες τον Νοεμβρίου, εξαμαλύνθηκε τις πρώτες ημέρες του Δεκεμβρίου χάρη στη διάψευση των σεναρίων αυτών εκ μέρους της Κομισιόν και του Eurogroup.

Ωστόσο, γεγονός παραμένει ότι η ελληνική οικονομία θα βρίσκεται στο μικροσκόπιο των ευρωπαϊκών αρχών το επόμενο διάστημα, διάστημα κατά το οποίο θα κριθεί για τα μέτρα που περιλαμβάνονται στον προϋπολογισμό του 2010.

Το πρώτο 'τεστ' της ελληνικής οικονομίας τοποθετείται πιθανότατα τον Φεβρουάριο του 2010 οπότε και θα κριθεί και το πρόγραμμα σταθερότητας που θα υποβάλει η ελληνική κυβέρνηση. Σε περίπτωση που οι Βρυξέλλες δεν ικανοποιηθούν από τα μέτρα της κυβέρνησης θα προχωρήσουν στην ένταξη της χώρας στο τρίτο στάδιο της επιτήρησης, το οποίο περιλαμβάνει τριμηνιαίο έλεγχο της πορείας της οικονομίας από τις ευρωπαϊκές αρχές.

Προϋπολογισμός 2010

Στόχο τη μείωση του ελλείμματος στο 9,2% του ΑΕΠ θέτει ο Προϋπολογισμός του 2010 καθώς και τη συγκράτηση της αύξησης του δημοσίου χρέους. Συνοπτικά τα μεγέθη του κρατικού προϋπολογισμού αναφέρονται στον πίνακα που ακολουθεί. Σημειώνεται ότι ελληνική κυβέρνηση έχει ήδη δεσμευτεί για διορθωτικό Προϋπολογισμό στα μέσα του 2010 εφόσον αυτό κριθεί απαραίτητο από την Κομισιόν.

σε εκατ. ευρώ	2008	2009	2010	Μεταβολή %	
	(1)	(2)	(3)	09/08	10/09
Καθαρά έσοδα	51,680	49,260	53.700	-4,7	9,0
Άμεσοι φόροι	20,863	21,800	23,725	-4,5	7,2
Έμμεσοι φόροι	30,222	28,785	30,420	-4,8	5,7
Δαπάνες	61.642	71.438	69.796	15,9	-2,3
Πρωτογενείς Δαπάνες	50.435	59.098	56.846	17,2	-3,8
Τόκοι	11.207	12,340	12.950	10,1	4,9
Έλλειμμα Κεντρικής Κυβέρνησης, % του ΑΕΠ	-6,1%	-12,2%	-9,2%		

Ρυθμός ανάπτυξης

Στο -1,7% σε ετήσια βάση διαμορφώθηκε ο ρυθμός ανάπτυξης της ελληνικής οικονομίας το γ' 3μηνο του έτους, σύμφωνα με την ΕΣΥΕ.

Η υποχώρηση της ανάπτυξης αποδίδεται στην μείωση στις επενδύσεις παγίου κεφαλαίου (-18,6%) και ειδικότερα στον κλάδο των κατασκευών κατοικιών (-22,5%), αλλά και στον μηχανολογικό εξοπλισμό (-21,3%).

Δημόσιο Έλλειμμα

Έκρηξη του ελλείμματος στα 25,04 δισ. ευρώ στο 10μηνο του 2009 δείχνουν τα στοιχεία του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους, σχεδόν διπλάσιο έναντι του αρχικού στόχου για 12,69 δισ. ευρώ. Τα στοιχεία δείχνουν υστέρηση εσόδων κατά 7,878 δισ. ευρώ, καθώς σημειώνουν μείωση 4,3% αντί προβλεπόμενης αύξησης 14,7%. Σύμφωνα με τα στοιχεία που ανακοίνωσε το Γενικό Λογιστήριο του Κράτους, τα έσοδα είναι μειωμένα κατά 4,33% και οι δαπάνες αυξημένες κατά 12,6%.

Πιστωτική Επέκταση

Νέα επιβράδυνση σημείωσε τον Οκτώβριο ο ρυθμός πιστωτικής επέκτασης προς τις εγχώριες επιχειρήσεις και νοικοκυριά. Πιο συγκεκριμένα, ο ετήσιος ρυθμός ανόδου της υποχώρησε στο 4,4% (Σεπτ.'09: 5,4%, Δεκ. '08: 15,9%). Ειδικότερα, ο ρυθμός πιστωτικής επέκτασης προς τις επιχειρήσεις μειώθηκε στο 5,4% τον Οκτώβριο (Σεπτ. '09: 6,9%), ενώ το αντίστοιχο ποσοστό για τις χρηματοδοτήσεις προς τα νοικοκυριά διαμορφώθηκε σε 3,3% (Σεπτ. '09: 3,9%).

Λιανικές πωλήσεις

Μείωση 8,7% σε ετήσια βάση σημείωσε ο Δείκτης Όγκου στο Λιανικό Εμπόριο, τον Σεπτέμβριο του 2009, σύμφωνα με την ΕΣΥΕ. Η μείωση του Δείκτη κατά 8,7%, σε σύγκριση με τον αντίστοιχο Δείκτη του Σεπτεμβρίου 2008, προήλθε από τις παρακάτω μεταβολές: α) από τη μείωση του Δείκτη της κατηγορίας καταστημάτων ειδών διατροφής κατά 7,4%, β) από τη μείωση του Δείκτη της κατηγορίας καταστημάτων πώλησης καυσίμων και λιπαντικών αυτοκινήτων κατά 2,6%, γ) από τη μείωση του Δείκτη της κατηγορίας λοιπών καταστημάτων κατά 12,0%.

Δείκτης Οικονομικού Κλίματος

Μετά την αισιοδοξία που επικράτησε τον Οκτώβριο λόγω κυβερνητικής αλλαγής, σημαντική πτώση σημείωσε ο δείκτης οικονομικού κλίματος στην Ελλάδα τον Νοέμβριο φτάνοντας τις 66,4 μονάδες έναντι 71,7 μονάδων τον Οκτώβριο. Η θετική πορεία όλων των επιμέρους δεικτών αντεστράφη τον Νοέμβριο με τον δείκτη καταναλωτικής εμπιστοσύνης να χάνει 11 μονάδες. Βελτίωση κατά 4 και 1 μονάδα αντίστοιχα, σημείωσαν οι δείκτες του κλάδου των κατασκευών και των υπηρεσιών.

Δείκτης Οικονομικού Κλίματος													
	Μ.Ο. έτους		2009										
	2007	2008	Ιαν.	Φεβ.	Μαρ.	Απρ.	Μαΐ	Ιούν.	Ιούλ.	Αυγ.	Σεπτ.	Οκτ.	Νοέμ.
Ελλάδα	108,8	88,9	55,4	46,8	42,9	46,3	49,5	59,0	57,2	59,2	63,8	71,7	66,4

Δείκτης Καταναλωτικής Εμπιστοσύνης													
	Μ.Ο. έτους		2009										
	2007	2008	Ιαν.	Φεβ.	Μαρ.	Απρ.	Μαΐ	Ιούν.	Ιούλ.	Αυγ.	Σεπτ.	Οκτ.	Νοέμ.
Ελλάδα	-28	-46	-48	-56	-56	-51	-50	-45	-49	-45	-39	-27	-38
ΕΕ	-4	-17	-31	-33	-32	-28	-26	-23	-21	-20	-17	-15	-15
Ευρωζώνη	-5	-18	-31	-32	-34	-31	-28	-25	-23	-22	-19	-18	-17

Πηγή: Ευρωπαϊκή Επιτροπή

Ανασκόπηση Αγορών

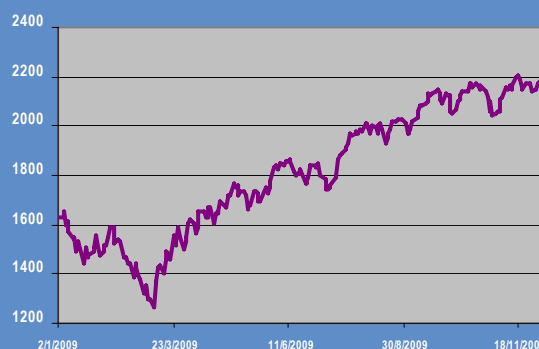
Διεθνή Χρηματιστήρια

Ολοκληρώνοντας τον καλύτερο Νοέμβριο από το 2001, οι Dow Jones και S&P 500 ενισχύθηκαν σε ποσοστό 6,5% και 5,7% αντίστοιχα σε μηνιαία βάση. Στο 4,9% έφτασαν τα μηνιαία κέρδη του τεχνολογικού Nasdaq, ενώ και οι τρεις δείκτες χάραξαν πορεία για το καλύτερο έτος από το 2003. Στη Γηραιά Ήπειρο τις εντυπωσιακότερες επιδόσεις σημείωσαν ο CAC-40 και ο FTSE-100.

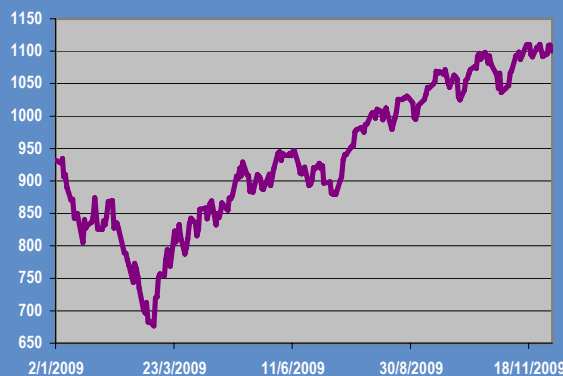
Προς το τέλος του μήνα όμως η έντονη ανησυχία για την χρηματοοικονομική κατάσταση μιας εκ των μεγαλύτερων επενδυτικών εταιρειών του Ντουμπάι, οδήγησε σε μαζικές πωλήσεις στις χρηματιστηριακές αγορές με το κλίμα αβεβαιότητας να επανέρχεται στο προσκήνιο.

Με τις αγορές να εισέρχονται στον τελευταίο μήνα του χρόνου (όπου αναμένεται μείωση του όγκου συναλλαγών) και με σημαντικά ζητήματα εν εξελίξει σε ό,τι έχει να κάνει με την πραγματική τους διάσταση να μένουν ακόμα ανοικτά (βλ. αναδιάρθρωση του χρέους της Dubai World), για το επόμενο διάστημα αναμένονται ιδιαίτερα σημαντικές ημερήσιες διακυμάνσεις σε όλες τις αγορές.

Διακύμανση Δείκτη Nasdaq, 1/1/2009-3/12/2009

Διακύμανση Δείκτη S&P, 1/1/2009 3/12/2009

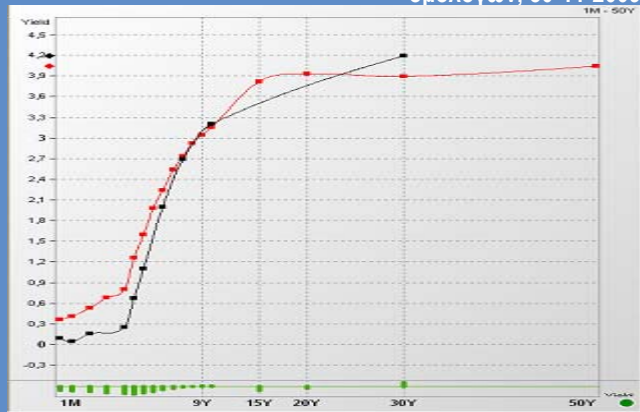
	31/12/07	31/12/08	31/3/09	30/6/09	30/9/09	30/10/09	30/11/09	Μεταβολή από 31/12/08
DJ 30	13.365,87	8.776,39	7.608,92	8.504,06	9.712,28	9.712,73	10.344,84	17,87%
S&P 500	1.468,36	903,25	797,87	923,33	1.057,08	1.036,19	1.095,63	21,30%
NASDAQ	2.652,28	1.577,03	1.528,29	1.855,68	2.122,42	2.045,11	2.144,60	35,99%
FTSE 100	6.456,90	4.434,20	3.926,14	4.249,21	5.133,90	5.044,55	5.190,68	17,06%
DAX 30	8.067,32	4.810,20	4.084,76	4.808,64	5.675,16	5.414,96	5.625,95	16,96%
CAC 40	5.614,08	3.217,97	2.807,34	3.140,44	3.795,41	3.607,69	3.680,15	14,36%
BEL20	4.127,47	1.908,64	1.748,74	2.030,98	2.485,62	2.392,72	2.421,29	26,86%
SMI	8.484,46	5.534,53	4.927,43	5.403,97	6.323,18	6.285,76	6.260,95	13,13%
NIKKEI-225	15.307,78	8.859,56	8.109,53	9.958,44	10.133,23	10.034,74	9.345,55	5,49%

Διεθνής Αγορά Ομολόγων

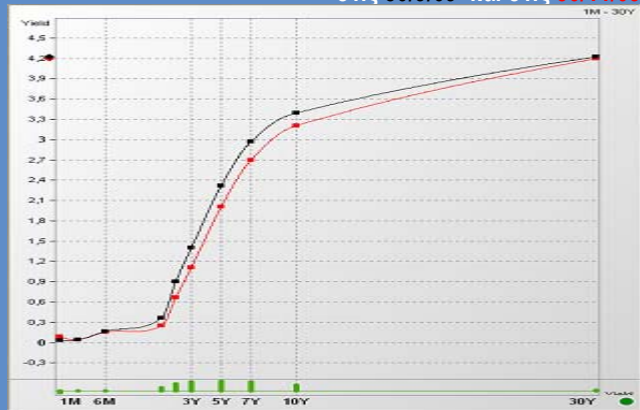
Η απόδοση των 10-ετών ευρωπαϊκών ομολόγων τον Νοέμβριο κινήθηκε πτωτικά, αφού από το επίπεδο του 3,23% στο οποίο έκλεισε στο τέλος του προηγούμενου μήνα, άγγιξε το 3,16% στις 30/11 αντανακλώντας την έντονη ανησυχία των κεφαλαιαγορών, σημειώνοντας ταυτόχρονα και το μηνιαίο χαμηλό, έχοντας ανέλθει προσωρινά στο 3,38% στις 13/10 όπου και το υψηλό του μήνα.

Η καθοδική πορεία της απόδοσης των 10-ετών αμερικανικών ομολόγων το ίδιο διάστημα ήταν ακόμα εντονότερη. Πιο συγκεκριμένα, από το 3,39% που διαπραγματευόταν την 30/10, η απόδοση των 10ετών ομολόγων των ΗΠΑ ανήλθε στο 3,52% στις 4/11, για να ακολουθήσει μία καθοδική πορεία στην συνέχεια και να κλείσει στο 3,20% στις 30/11.

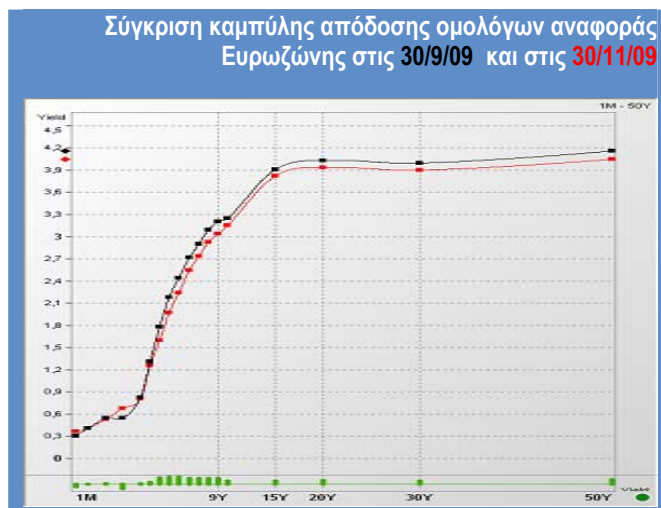
Καμπύλη απόδοσης αμερικανικών και ευρωπαϊκών ομολόγων, 30-11-2009

Σύγκριση καμπύλης απόδοσης ομολόγων αναφοράς ΗΠΑ στις 30/9/09 και στις 30/11/09

Κατά συνέπεια, το Νοέμβριο μειώθηκε και η διαφορά της απόδοσης των 10-ετών ευρωπαϊκών και αμερικανικών ομολόγων, αφού από το επίπεδο των -15 μ.β. που διαπραγματευόταν την τελευταία ημέρα του Οκτωβρίου, και το υψηλό των -21 μ.β. στις 4/11, βρέθηκε στα επίπεδα της -0,5 μ.β. στις 25/11 και έκλεισε τελικά στις -4μ.β. στις 30/11.

Ελλάδα- Αγορά Ομολόγων

Αποδόσεις 10ετών ομολόγων

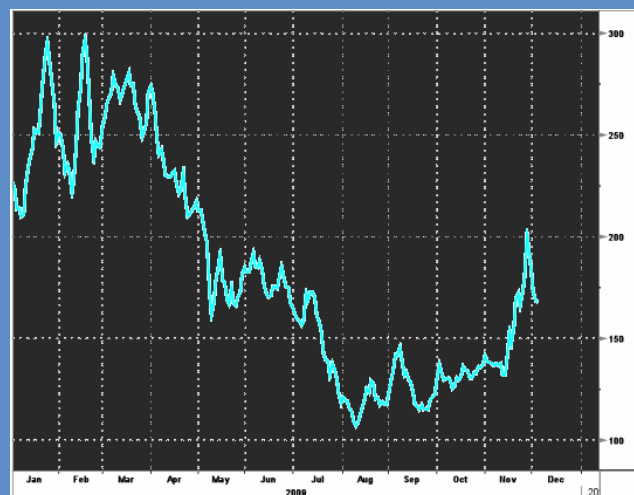
Η διαφορά των αποδόσεων των ελληνικών 10 ετών ελληνικών ομολόγων σε σχέση με τα αντίστοιχα γερμανικά διευρύνθηκε σημαντικά τον Νοέμβριο, ως αποτέλεσμα της έντονης αμφισβήτησης εκ μέρους των διεθνών αγορών της δυνατότητας περιορισμού του ελλείμματος και του δημόσιου χρέους της Ελλάδας. Επιβαρυντικά επέδρασαν και δημοσιεύματα σχετικά με την πιθανή καταφυγή της χώρας στο Δ.Ν.Τ. για δανεισμό αλλά και δηλώσεις για κίνδυνο μη αποδοχής των ελληνικών ομολόγων ως ενέχυρο για δανεισμό από την ΕΚΤ.

Συγκεκριμένα, από τις 143μ.β που έκλεισε τον προηγούμενο μήνα, το spread ελληνικών-γερμανικών ομολόγων αποκλιμακώθηκε προσωρινά στις 132 μ.β. στις 12/11, σημείωσε όμως εκρηκτική άνοδο στη συνέχεια προς τις 202μ.β. (είχε φτάσει και τις 216μ.β. ενδοσυνεδριακά). Μετά από δηλώσεις στήριξης της χώρας από κυβερνητικά στελέχη αλλά κυρίως από αξιωματούχους της Κομισιόν, η διαφορά απόδοσης περιορίστηκε στις 184μ.β. την τελευταία ημέρα του μήνα και αποκλιμακώθηκε περαιτέρω τις πρώτες ημέρες του Δεκεμβρίου, στα επίπεδα των 170 μ.β.

Αποδόσεις 10ετών Ομολόγων

	2008		2009			
	31/12	31/3	30/6	30/9	30/10	30/11
ΗΠΑ	2,21	2,67	3,54	3,31	3,39	3,20
Γερμανίας	2,95	2,99	3,38	3,22	3,23	3,16
Ελλάδας	5,22	5,74	5,03	4,51	4,65	4,99

Διαφορά απόδοσης ελληνικών- γερμανικών 10 ετών ομολόγων 1/1/09- 3/12/2009

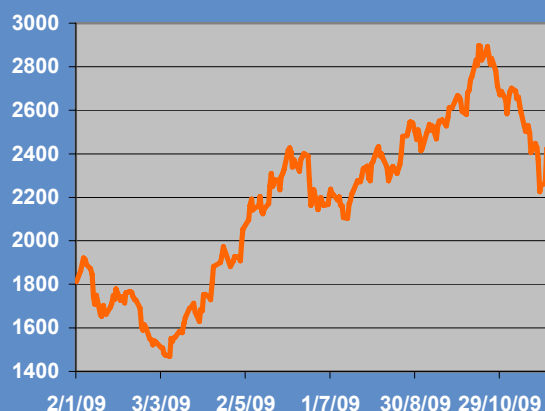
Ο Νοέμβριος ήταν ο μήνας που διέκοψε το ανοδικό σερί των προηγούμενων τεσσάρων μηνών και αφείρεσε από τον Γενικό Δείκτη 15,74% και από τον Τραπεζικό Δείκτη 20,94%.

Σε γενικές γραμμές η Σοφοκλέους διέρχεται μία φάση αρνητικής υπερβολής, που όμως μπορεί να πάρει ακόμα μεγαλύτερη έκταση αν συνεχιστεί και ενταθεί η διορθωτική πορεία των διεθνών αγορών.

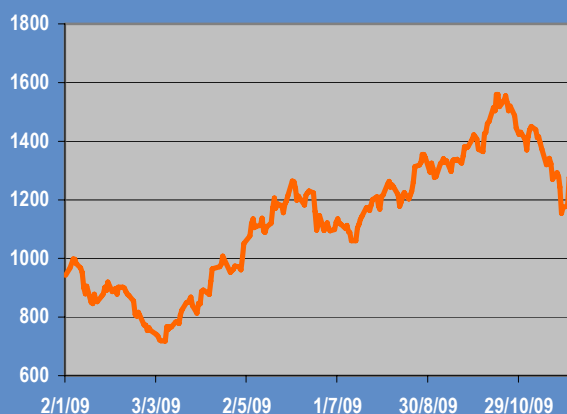
Σύμφωνα με την πλειονότητα των παραγόντων της αγοράς, το ενδιαφέρον και κατά συνέπεια η κατεύθυνση που θα ακολουθήσει ο Γενικός Δείκτης θα εξαρτηθεί από την αποφασιστικότητα των μέτρων για την αντιμετώπιση των μακροοικονομικών προβλημάτων της χώρας.

Βραχυπρόθεσμα αναμένονται διακυμάνσεις χωρίς να αποκλείεται η πολιτική “window dressing” μετά τα μέσα Δεκεμβρίου.

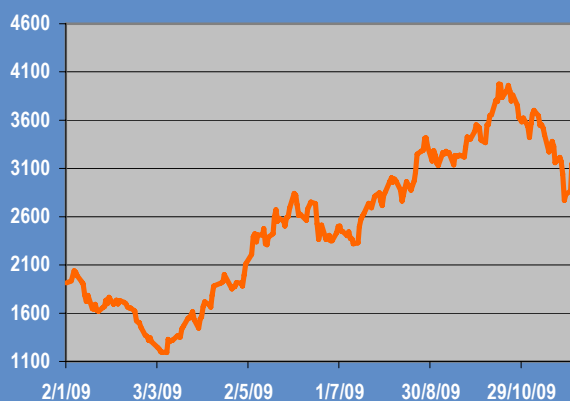
Γενικός Δείκτης 1/1/2009 – 4/12/2009

ASE FTSE20 1/1/2009 – 4/12/2009

Δείκτης Τραπεζών 1/1/2009 – 4/12/2009

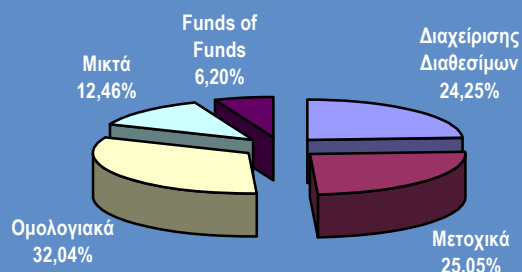
	31/12/07	31/12/08	31/3/09	30/6/09	30/9/09	30/10/09	30/11/09	Μεταβολή από 31/12/08
Γ.Δ.Χ.Α.	5.178,83	1.786,51	1.684,37	2.209,99	2.661,42	2.686,21	2263,27	26,69%
FTSE ASE 20	2.752,48	932,50	846,78	1.124,47	1.414,60	1.430,56	1.178,28	26,36%
FTSE mid 40	6.264,66	1.900,59	1.782,40	2.716,28	2.941,28	3.005,13	2.575,85	35,53%
FTSE smallcap 80	1.057,38	422,34	384,99	456,64	478,69	493,07	412,37	-2,36%
FTSE 140	6.219,28	2.090,24	1.905,59	2.558,68	3.156,81	3.196,9	2.644,19	26,50%
Τραπεζικός	7.296,42	1.899,40	1.541,49	2.500,33	3.536,13	3.622,58	2.864,01	50,78%

Ελλάδα- Αμοιβαία Κεφάλαια

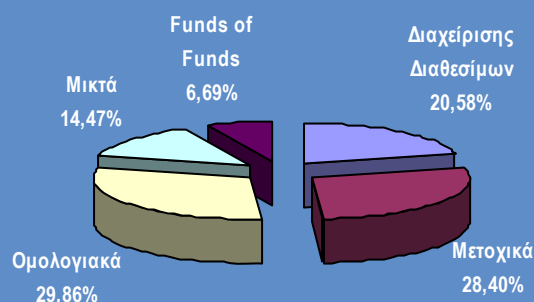
Στις 30/11/2009 το συνολικό ενεργητικό της ελληνικής αγοράς Α/Κ, διαμορφώθηκε στα 10,94 δισ. ευρώ από 11,48 δισ. ευρώ τον προηγούμενο μήνα.

Απώλειες σημειώθηκαν σε όλες τις επιμέρους κατηγορίες, με το ενεργητικό των μετοχικών να χάνει 10,41% σε μηνιαία βάση, αντικατοπτρίζοντας τις εξελίξεις στις διεθνείς και εγχώριες αγορές.

Σύνθεση Συνόλου Α/Κ στις 31/12/08

Σύνθεση Συνόλου Α/Κ στις 30/11/09

ΜΕΤΑΒΟΛΕΣ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ ΑΜΟΙΒΑΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ (ποσά σε ευρώ)					
	31/12/2008 (1)	30/10/2009 (2)	30/11/2009 (3)	Μεταβολή (3)/(2)	Μεταβολή (3)/(1)
Διαχείριση Διαθεσίμων	2.522.724.388,18	2.306.790.381,77	2.252.054.894,97	-2,37%	-10,73%
Μετοχικά	2.602.181.690,63	3.469.157.764,14	3.108.142.176,09	-10,41%	19,44%
Ομολογιακά	3.333.149.996,17	3.309.128.554,84	3.267.293.355,17	-1,26%	-1,98%
Μικτά	1.295.154.075,58	1.665.734.715,73	1.583.816.183,25	-4,92%	22,29%
Funds of Funds	644.452.640,35	733.761.060,17	731.722.032,29	-0,28%	13,54%
ΣΥΝΟΛΟ	10.397.662.790,91	11.484.572.476,65	10.943.028.641,77	-4,72%	5,25%

Πηγή: Ένωση Θεσμικών Επενδυτών

Τα κείμενα της Ανασκόπησης επιμελήθηκαν οι Π. Τριανταφύλλου, Η. Βολαρούτσος και Ι. Μητρούλακη υπό τον συντονισμό του Χρ. Καλαμπόκη, Οικονομικού Συμβούλου.

Τρόπος χρήσης Μηνιαίας Ανασκόπησης Οικονομικών Εξελίξεων και Προοπτικών- Αποκλεισμός ευθύνης: Το παρόν δελτίο δημοσιεύεται μόνο για ενημερωτικούς σκοπούς και βασίζεται σε πληροφορίες που προέρχονται από έγκυρους χρηματοπιστωτικούς οργανισμούς και αναλυτές και στις οποίες το ευρύ κοινό έχει άμεση πρόσβαση. Οι πληροφορίες που παρέχονται με το παρόν δελτίο στους χρήστες/ επισκέπτες μέσω του διαδικτυακού μας τόπου, δεν αποτελούν σε καμία περίπτωση, ευθέως ή εμμέσως, παρότρυνση, συμβουλή ή προτροπή για τη διενέργεια οποιασδήποτε επενδυτικής ή άλλης πράξης με οικονομικό αποτέλεσμα. Η παροχή των στοιχείων και των πληροφοριών έχει καθαρά ενημερωτικό χαρακτήρα και εναπόκειται στη διακριτική ευχέρεια των χρηστών/ επισκεπτών να ενεργήσουν, αφού αξιολογήσουν τις παρεχόμενες πληροφορίες, κατά τη κρίση τους, βασιζόμενοι στην προσωπική τους βούληση, αποκλειόμενης οποιασδήποτε δικής μας ευθύνης, σύμφωνα και με τους γενικούς όρους και επισημάνσεις που περιέχονται στην ιστοσελίδα της Attica Bank. Μετά τη δημοσίευση του δελτίου, είναι δυνατόν να επέλθουν αλλαγές και διαφοροποιήσεις στις πληροφορίες και τα στοιχεία που περιέχονται σε αυτό. Η Attica Bank ενδέχεται να έχει εκδώσει εκθέσεις που αποκλίνουν ή διαφοροποιούνται από τα στοιχεία που παρατίθενται στο παρόν δελτίο.